

18. Aarg. Nr. 14.

Redigeret af C. M. CHRISTENSEN.

16. Juli 1918.

Iltogsmateriellets Udvikling.

Fra Tysk ved *Otto Bendixen.*

Om denne Vugge byder mere Fordel end Ulempe, derom er Fagfolk endnu ikke enige. Navnlig om en sideværts Fjedring til Begrænsning af Svingingerne svækker eller forstærker disse er endnu ikke opklaret. Franskmanden Marié hævder endog i sit Værk: *Oscillations de la ceter des vehicules de chemin de fer*, at hele Vuggeophængningen er for let bevægelig, den maa have langt mere Egenfriktion. Desuden forlanger han, at Truckvognens Buffer skal have et sideværst ved kunstig Friktion afdæmpet Spillerum for, til Forhøjelse af Sikkerheden mod Afsporingsfaren, at de meget stramt koblede Iltog ikke

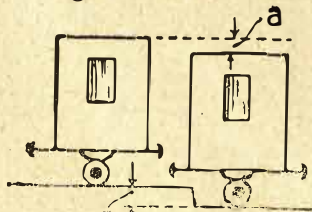

Fig. 1. Eenakslet Personvogn, eksisterer i Virkeligheden ikke, men fra et teoretisk Standpunkt dog Urtypen for Udviklingen.

skal overføre Slingrebbevægelsen fra den ene Vogn til den anden. At netop ved denne Anordning ogsaa den ved gensidig Understøttelse af Vognene fremkaldte Sikkerhed mod Afsporingsfaren igen falder bort, synes Marié at overse. Trucken snor sig ved hurtig Kørsel ud og ind under Vognkassen uden at man inde i Kupeerne mærker noget til Bevægelsen.

Endvidere bliver ved Adskillelsen af Vognkassen fra Hjulstellet opnaaet en yderligere Fordel, nemlig Dæmpning af Kørselsstøjen, som foraarsages af de over Skinnestødene hoppende Hjul. Hvilken stor Værdi der navnlig ved Sovevogne maa tillægges dette Punkt er ganske aabenbart. De preussisk-hessiske Statsbaner har iøvrigt i den sidste Tid truffet den Anordning, at Tværbjælken, som bærer Vognkassens Lagertappe, er blevet skilt fra Vognkassen selv, i hvilken den tidligere var indbygget, hvorved en betydelig Formindskelse af Kørselsstøjen blev opnaaet.

Samtidig med Indførelsen af Trucken foregik ogsaa en vidtgaende Forbedring af Fjederanordningen. De nye Vogne har tre bag hinanden anbragte Fjeder-systemer. En normal fireakslet Vogn opviser ikke mindre end 48 Bærefjedre. Derved spiller Spørgsmaalet om Fjederens Art en væsentlig Rolle, om det er Blad- eller Spiralfjeder.

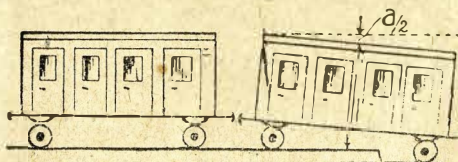

Fig. 2. Toakslede Personvogne.

Men den fireakslede Personvogn til Iltog betyder absolut endnu ikke Slutning paa Udviklingen. Jo hurtigere Togene kørte, desto mere følte man, at en yderligere Forbedring af Vognløbet var paatrængende nødvendigt. Man indsaar, at den fireakslede Vogn egentlig bestod af to toakslede Vogne med fælles Vogn-

kasse, og foretog med Forøgelsen af Truckakslerne fra to til tre nøjagtigt det samme Skridt som i sin Tid ved Forandringen af den toakslede Vogn til den treakslede og netop paa Grund af nøjagtig den samme Tankegang. Man fik paa denne Maade den seksakslede Personvogn. (Fig. 6.) Selv om der ogsaa her ved indtraf en Forbedring af Løbet, saa var den dog ikke saa følbart, at den havde lønnet den betydelige Forøgelse af Vægt og Omkostning, som blev betinget ved Anbringelsen af den femte og sjette Aksel.

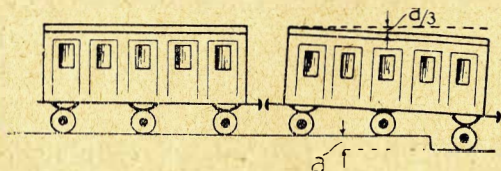

Fig. 3. Treakslede Personvogne.

Nyere Forsøg viser i hvert Fald, at det daarlige Resultat er begrundet i en fejlagtig Anordning af Aksel forbindelsen indenfor Trucken. Man havde i Stedet for at konstruere hver Truck som en lille treakslet Vogn tværtimod igen maattet sønderlemme den i halvanden Vogn. I Virkeligheden har man med sidstnævnte Anordning opnaaet langt bedre Resultat med seksakslede Vogne, fordi den yderligere Leddeling igen bragte en Formindskelse af Rystelserne og Støjen med sig. De allernyeste Forslag gaar iøvrigt endnu videre og forlanger den otteakslede Vogn. Ved denne skal begge Truckerne hver for sig skilles ad i to toakslede Dele. Den egentlige Vognkasse skal altsaa ikke hvile paa to smaa toakslede

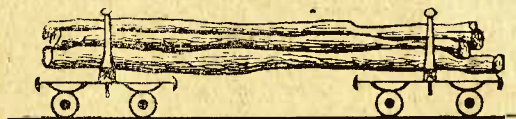

Fig. 4. Godsvoerne for Trætransport, den firakslede Personvogns Forbillede.

Vogne, men paa to fireakslede, af hvilke hver igen danner en lille Truckvogn for sig. (Fig. 7.) For at finde Forklaring om Virkningen af denne Anordning er den for alle tekniske Betragtninger nødvendige Hjælpemiddel, Tegningen, taget til Oplysning.

Fig. 1 forestiller en enakslet Vogn. Gør Hjulet et Spring nedefter paa Størrelsen „a“, saa maa hele Vognkassen gøre dette Spring i sin fulde Størrelse med. Naar derimod den

ene Aksel paa en toakslet Vogn (Fig. 2) gør det samme Spring a, saa vil Midten af Vognkassen kun synke efter Maalet $a/2$. Ved den treakslede Vogn (Fig. 3) bliver Vognmidten mod dette Stød saaledes, støttet af den midterste Aksel, at den kun gør et Spring paa ca. $a/3$. Ved den fireakslede Vogn (Fig. 5) gør Vognstøttets Drejepunkt D. nøjagtigt svarende til

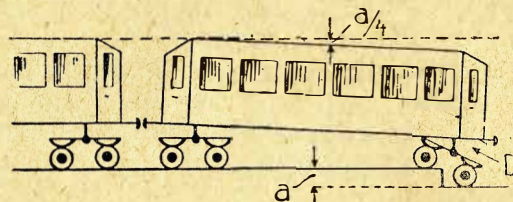

Fig. 5. Firakslede Personvogne, løber paa to toakslede Trucke.

Midten af den toakslede Vogn, et Spring paa $a/2$, men Midten af hele Vognkassen kun et saadant paa $a/4$. Fig. 6 viser, at den seksakslede Vogns Drejetap D gør et Spring paa $a/3$, som ved den treakslede Vogn, og Midten af Vognkassen altsaa et saadant paa $a/6$. Betænker man nu, at alt det sagte om de enkelte Akslers lodrette Bevægelser ogsaa paa samme Vis gælder for de vandrette Bevægelser, saa vil man ganske simpelt indse, hvordan det ved Forøgelsen af Vognens Akseltal fra 2 til 6 lader sig opnaa en betydelig Forbedring af Gangen. Og nu endog den nye otteakslede Vogn (Fig. 7)! Springet af den første Aksel beløber sig igen til a. Da er Springet af Dreje-

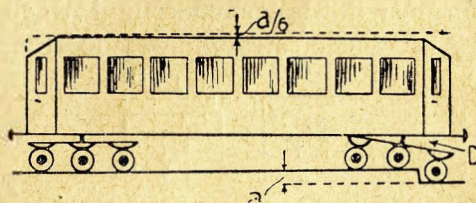

Fig. 6. Seksakslet Personvogn, løber paa to treakslede Trucke.

tappen D1 til den første toakslede Truck $a/2$, og Drejetappen til den første fireakslede Truck D2 kun $a/4$, som Midten paa enhver fireakslet Vogn (Fig. 5). Midten af hele Vognkassen vil altsaa kun synke en Størrelse $a/8$! Iøvrigt ser den otteakslede Vogn, efter Schüters Forslag i „Organ für die Fortschritte des Eisenbahnwesens“, ikke ud som i Fig. 7, men som i Fig. 8. Begge Afbildninger adskiller sig derved, at i Fig. 7 er Trucken anordnet bag hinanden, medens den i Fig. 8 er skudt ind i hinanden,

hvorved opnaas kortere Længde og mindre Vægt.

Denne Fremstilling om Forbedringer i Vognens Gang skal ikke slutte, uden at der ogsaa skal henvises til Forsøg som de preussisk-hessiske Jernbaners Direktion nylig har anstillet og efter et ganske andet Synspunkt end det, hvorpaa Akselforøgelsen var bygget, nemlig paa Sporudvidelsen. Køretøjernes Hjul maa anbringes saaledes, at de ikke passer nøjagtigt i Sporet, men at de har et sideværts Spillerum paa ca. 1 cm., fordi der ellers vilde ind-

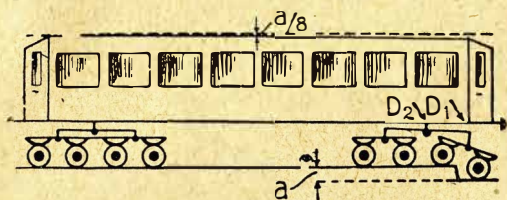

Fig. 7. Otteakslet Personvogn, løber paa to firakslede Trucker, som er delt i to toakslede Dele.

træffe Klemning i Kurverne. Nu er man ikke ganske enige om, hvorvidt det hidtidige Maal paa Spillerummet er for stort eller for lille. For at faa Oplysning om dette Forhold, lod man i længere Tid paa Strækningen Frankfurt—Berlin over Kassel flere Forsøgsvogne løbe, hvis Hjul var anbragte saaledes, at det Spillerum de havde mellem Skinnerne beløb sig til 2 cm. Saavidt man endnu har kunnet høre har disse Forsøgsvogne ikke vist nogen bedre Gangart end de sædvanlige. I denne Retning synes man altsaa ikke at kunde regne med noget Resultat. Akselforøgelsen i For-

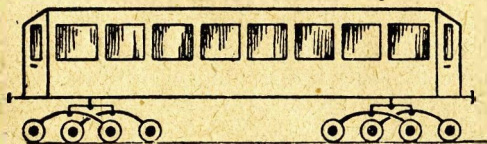

Fig. 8. I Virkeligheden er den otteakslede Vogns fire Trucker anbragt, som denne Skitse viser, og ikke bag hinanden som i Fig. 7.

bindelse med en Forbedring af Fjedringen synes at være det eneste Middel, der kan føre os til Maalet, et saa roligt Løb af Iltogsmaterieller som muligt.

Det skal ogsaa nævnes, at man i den nyere Tid har troet at skulde søge en Grund til Vognenes daarlige Gang i det urigtige Forhold mellem Skinne og Hjul, saaledes bl. a. ogsaa den allerede nævnte Franskmand Marié i sin Bog: „Theorie des der aillements, profil des bandages“. Marié hævder, at

Sporkransene paa Hjulene, det vil sige de Fremspring, som holder Hjulene paa Skinnerne, navnlig ved de tyske Baner er for skraa og har en for blød Overgang, de maa være stejlere og skarpere. I lignende Retning bevæger de Fagfolks Forslag sig, som forlanger, at man mere og mere med Forøgelsen af Hastigheden maa gaa over fra Skinnernes skraa Stilling til den lodrette. Som bekendt staa navnlig svære Skinner ikke lodret paa Svellerne, men de er med en Hældning af 1:20 vendt ind efter, og Hjulene er tilsvarende kegleformet afdrejet, ikke cylindrisk. Man opnaar derved ved langsomt kørende Vogne, at Sporkransene mindre hyppigt kommer til at løbe imod, da ifølge den kegleformede Bæreflade allerede Vognens Vægt alene bestræber sig for at holde denne i Midten af Sporet. I den senere Tid antager man, at dette ved hurtigt kørende Vogne nytter mindre, men snarere fremkalder en Tilbøjelighed til Slingring. Der vil altsaa i den nærmeste Tid ogsaa være Forsøg at vente i denne Retning.

Midlertidig Lønningstillæg.

Som bekendt gennem Dagspressen afholdt C. O. II Møde den 2. Juli og besluttede, foranlediget ved de for alle Tjenestemænd herskende trykkende Forhold og paa Grund af Københavns Kommunes Forslag til en midlertidig 25 pCt.s Lønforhøjelse at indgaa til Regeringen med Andragende om et 25 pCt.s Løntillæg for indeværende Kalenderaar.

Til Regeringen.

Idet Organisationen takker for Modtagelsen af Statsministeriets Skrivelse af 11. Juni 1918, skal man tillade sig at udtale, at naar Organisationen i December Maaned tilskrev Regeringen om Gennemførelse af en midlertidig Lønningslov, i Fald en ny Lønningslov ikke kunde ventes fremlagt til Januar 1919, havde det sin Grund i, at Dyrtidstillægslovgivningen havde været utilstrækkelig og virket uregelmæssigt og tilfældigt og navnlig ikke var kommen de højerelønnede nævneværdigt tilgode.

Den 26. Juni d. A. tillod Organisationen sig at rette en Henvendelse til Regeringen om Tilstaaelse af et Supplement til indeværende Kalenderaars Tillæg. Siden da foreligger der bevilget af Københavns Kommune et Supplement til Kommunens Tjenestemænds Dyrtidstillæg, som hviler paa nye Principper, der i høj Grad har vakt Organisationens Interesse.

Den ny Ordning stiller ikke som Statens Dyrtidstillægsordning store Dele af Embedsklasserne, enten helt eller blot utilstrækkeligt beskyttede mod Prisstigningens Virkninger, men er at opfatte som et almindeligt midlertidigt Lønningstillæg med samme Procent for alle Lønninger.

Vi skal derfor tillade os at forny vort Andragende derhen, at der tilstaaes de Statstjenestemænd, som omfattes af nærværende Organisation, et Tillæg for indeværende Kalenderaar af 25 pCt. af Lønningerne, foruden det Tillæg paa 450 Kr., vi i vort Andragende af 26. Juni androg om.

Organisationen tillader sig at tilføje, at man venter, at en saadan Omordning af Dyrtidstillæget ikke maa forhale Gennemførelsen af en Revision af Lønningsloven, om hvilken Statsministeriet i sin ovennævnte Skrivelse til os af 11. Juni udtaler, at Lønningskommissionen nærer Haab om, at Betænkning med tilhørende Lovforslag vil kunne afgives omtrent 1. Marts 1919.

Om det her fremsatte Andragende tillader Organisation sig at udbede en snarlig Forhandling med Regeringen.

Samtidig med dette Andragendes Fremsendelse har C. O. I fremsendt Andragende om et Løntillæg paa 35 pCt. af de første 1500 Kr. og 25 pCt. af Resten.

Finansminister Brandes behøver altsaa ikke oftere at fremsætte Udtalelse om, at Tjenestemændene endnu ikke har rettet Henvendelse om Dyrtidstillæg el. lign., nu foreligger de.

Løvrigt er det jo ikke saa mærkeligt, at Henvendelser ikke er sket tidligere, det er ganske naturlig en Følge af den Holdning, Regeringen indtog i Fjor, da man pure afviste enhver Tanke om at skride til nogen Ekstraforanstaltning forinden alle de ordinære Dyrtidstillæg var udbetalte.

Vi haaber paa, at der i Aar vises Tjenestemændene en større Forstaaelse af deres berettigede Krav end tidligere, saavel fra radikal som socialdemokratisk Side, hvis der paany fra konservativ Side rejses Spørgsmaal herom paa Tinge og at Munterheden bliver lidt mere afdæmpet — fordi den ikke forstaaes af Tjenestemændene, navnlig i Tider hvor der i Dagspressen meldes om Arrestationer af Tjenestemænd, som paa Grund af Nød forgriber sig paa betroet Gods.

Der er et gammelt Ord, der siger: „Nød bryder alle Love“ og det kendes formodentlig ogsaa i Rigsdagen. — — Ingen andre end

vor nuværende Regering bærer Skylden for den fortvivlede Armod, Tjenestemandshjemmene befinder sig i og som altsaa har givet sig disse beklagelige og sørgelige Udslag.

Efter Forlydende vil der blive Forhandling mellem Organisationerne og Regeringen inden Udgangen af denne Maaned om de Krav, der er rejst om ekstraordinær Hjælp, og vi haaber paa, at Regeringen hurtig efter denne Forhandling vil bringe Forslag frem i Rigsdagen og at denne hurtig vil færdigbehandle Forslaget, saaledes at Tjenestemændene snarest kan faa udbetalt de Beløb, de saa haardt trænger til.

Det er jo ikke saa længe siden vi har set, at Rigsdagen kan være hurtig i Vendingen, naar det drejer sig om Foranstaltninger til at imødegaa Dyrtidens Hærgen.

Statens økonomiske Forpligtelser overfor sine Tjenestemænd.

Foredrag holdt af Kontorchef i den svenske Socialstyrelse fil. dr. *Theofil Andersson* ved et af de svenske Statstjenestemænd afholdt Dyrtidsmøde i Stockholm.

(Foredraget her efter »Från svenska Statsförvaltningen«.)

Under den hedeste Valgkamp sidste Efteraar udsendtes der her i Stockholm et Valgopraab, som særlig var ude efter Stemmer fra Embeds- og Bestillingsmændene. Jeg kan ikke nu erindre, hvilket Parti det var, der udsendte det. Det er jo ogsaa nogenlunde ligegyldigt. I Valgtider staar alle Samfundsklasser baade i Forening og enkeltvis samtlige Partiers Hjerter nær. For saa klart som muligt at anskueliggøre, hvor haardt Dyrtiden trykkede Statens Tjenestemænd i Særdeleshed, var der i Opraabet paa Grundlag af Socialstyrelsens Oplysninger om Priserne beregnet, hvilke Lønninger der burde udbetales, for at deres virkelige Værdi, d. v. s. deres Købeevne, skulde være den samme som før Krigen. For en Tjenestemand i første Lønningsgrad burde Lønningen saaledes udgøre — Enkelthederne har jeg glømt — ca. 8000 Kr. i Stedet for 5500 Kr., i anden Lønningsgrad ca. 10,000 Kr. i Stedet for 6800 Kr. og i tredje Lønningsgrad 13,000 Kr. i Stedet for 8700 Kr. Oplysninger var aldeles rigtige, og viste, at Tjenestemandslønningerne allerede i Begyndelsen af 1917, til hvilket Tidspunkt Tallene referede sig, havde tabt mere end en Trediedel af deres Købeevne.

I Løbet af det Aar, som siden er gaaet, er Prisstigningen stadig blevet fortsat, og nogen Standsning kan endnu ikke forudses. Tværtimod synes den Hastighed,

hvormed Dyrtidstrykket stiger, bestandig at forøges. Livsfornødenhedernes Prisstigning, som Socialstyrelsen i Januar Maaned 1917 beregnede til 40 pCt., var i August Maaned samme Aar naaet til 66 pCt., i November til 72 pCt., og kan i Øjeblikket*, efter hvad der meddeles i Socialstyrelsen, med den allerstørste Sikkerhed beregnes til over 90 pCt. Efter alt at dømme kan Stigningen paa det Tidspunkt, da Rigsdagen skal tage endelig Beslutning i Spørgsmaalet om Tjenestemændenes Krigstillæg sættes til mindst 100 pCt. Af disse Beregninger, der støtter sig paa officielle nøjagtige kontrollerede Opgivelser om Priserne, fremgaar, at Tjenestemændenes Lønninger i Øjeblikket er reducerede til rundt regnet kun Halvdelen af deres Værdi før Krigens Udbrud.

Ingen Samfundsklasse turde have lidt under Dyrtiden i tilnærmeelsesvis samme Grad som Tjenestemændene. Takket være den almindelige og stadig vedvarende Prisstigning paa saa godt som alle Varer har de producerende Klasser ikke alene faaet deres forøgede Udgifter dækkede, men har endogsaa yderligere høstet store, i mange Tilfælde kolossale Gevinster. Selv Arbejdslønnen har — i det mindste i det hele og store — fulgt nogenlunde med i den almindelige Marsch fremad. Kun Tjenestemændene med deres faste og for helt andre Forhold afpassede Lønninger har maattet indskrænke sig til Marsch paa Stedet med det Resultat, at Dyrtidslavinen er rullet over dem med høje sin Kraft. For de øvrige Samfundsklasser har Levefoden i disse Aar trods Krigens kunnet holdes nogenlunde oppe eller endog forbedres. For Statens Tjenestemænd er Resultatet blevet en social Deklassering, en Tilbagegang til en væsentlig ringere Levefod.

Det ligger ikke for os svenske, selvom vi ellers nok kan klage over dette eller hint, at føre vore økonomiske Bymringer til Torvs. Der findes hos os alle et Stænk af Heidenstams Brassebonde, en Stræben efter at holde Skinnet oppe i hvert Fald udadtil, selvom dette maa ske gennem et fremt Bedrag. Udefra kan det ganske vist derfor se ud, som om alt var i Orden. Den, der har Adgang til at kigge bagved Facaden, ved imidlertid, at de fleste Tjenestemænds økonomiske Stilling er i høj Grad foruroligende, ja, for mange fortvivlet. Jeg har hørt Tale om Tjenestemandsfamilier, langt højere paa Lønningsskalaen, end udenforstaaende aner, der led virkelig, bitter Nød. Dette er stærke Ord, men jeg tror ikke, at nogen, som kender de virkelige Forhold, vil modsige mig. Nøden har iøvrigt mange Maader at ytre sig paa. Den Tortur, som virker ved de groveste Midler, er ikke altid den grusomste. Den stadige Uro for de stigende Vanskeligheder, Frygten for ikke at kunne holde sig og Familien socialt oppe er for mangen Tjenestemand en tungere Byrde end de direkte Savn. Redningen — om det nu kan kaldes en Redning — har Tjenestemændene fundet i en forøget Stiftelse af Gæld. Selv under normale Forhold danner den betydelige Gældsstiftelse en Kræftskade, der lærer paa den svenske Tjenestemandstands

Livskraft. Men hvorledes maa det da ikke være under den nuværende Krise, da en forøget Gældsstiftelse forenes med en usædvanlig høj Rentefod! Sker her ingen Bedring, kan man befrygte, at det hele ender med en fuldstændig Katastrofe.

Naar Talen er om Tjenestemændenes Gæld, vil jeg imidlertid fremhæve, at den, hvor beklagelig den end, set ud fra andre Synspunkter, maa være, dog paa én Vis er et Tegn paa sunde Samfundsforhold. At Tjenestemandsklassen i Sverig er saa stærkt belastet med Gæld, beror vel ikke alene, men dog i høj Grad paa, at denne Klasse i langt større Udstrækning end i andre, ofte som særlig „demokratiske“ priste Lande rekrutteres fra de mindre bemidlede Klasser. Endogsaa blandt de højere Tjenestemænd er sikkert mindst Halvdejen udgaaet fra Folkets brede Lag eller — for at anvende et yndet politisk Slagord — Underklassen. I to hele Aar maatte Statens Funktionærer selv bære Dyrtidens hele Tyngde saa godt som uden Hjælp. Først i Løbet af det tredje Aar bevilgedes et Krigstillæg, som for Flertallet af Tjenestemænds Vedkommende erlagdes med 15 pCt. af Lønnen, men for de højere med langt mindre eller endog med aldeles intet. Allerede da Beslutningen derom fattedes, ansaas denne Krigstidshjælp for utilstrækkelig af næsten alle. Bevidstheden herom og Dyrtidstrykkets fortsatte Stigning bragte i hvert Fald hos Tjenestemændene selv den Overbevisning til at modnes, at det ikke længere kunde gaa med halve Forholdsregler, men at Staten i Løbet af dette Aar maatte skaffe sine Tjenestemænd en virkelig effektiv Lønforbedring. Forvisningen herom har hjulpet mange til lettere at bære Besværlighederne i det svundne Aar.

Med al Anerkendelse af den gode Villie og den Forstaaelse af Tjenestemændenes vanskelige Stilling, der har givet sig Udtryk i kgl. Majestæts Forslag til Krigstillæg for 1918, maa vi Tjenestemænd dog fremhæve, at den foreslaaede Lønforbedring ikke opfylder Retfærdighedens og Billighedens Krav. Absolut set betyder Forslaget ganske vist en Fordobling, men relativt en afgjort Forringelse mod i Fjor. Gaar man ud fra forrige Aars Lønningsforbedring som Norm, skulde der nemlig under Hensyn til Livsfornødenhedernes fortsatte Prisstigning for Aaret 1918 bevilges ikke som foreslaaet af kgl. Majestæt, 30, men 55 pCt. i Løntillæg.

Om vi tænkte os, at der her i Landet blev indført en ny Møntfod med 50-Øren som Pengeenhed i Stedet for Kronen, og om vi videre tænkte os, at Tjenestemændenes Lønninger stadig udbetaltes med samme Antal Enheder af den nye Mønt som tidligere i Kroner, saa vilde sikkert ingen bestride, at Tjenestemændene led åbenbar Uret og, at Staten — for at anvende et moderne Udtryk — „eksproprierede“ Halvdejen af deres Lønninger. Men jeg kan ikke se andet, end at Tjenestemændenes Stilling for Øjeblikket er netop saaledes. For de Lønninger, som fastsattes ved de sidste Lønningsreguleringer, kan Tjenestemændene nu ikke længere tilbytte sig mere end Halvdelen af de Ting, til hvis Erhvervelse Lønningen var bestemt.

*) 1. Februar 1918.

Man vil maaske indvende, at Sammenligningen halter ikke saa lidt. En Ændring af Møntfoden forudsætter jo en bestemt Villiesakt fra Statens Side, medens Dyrtiden beror paa Forholdene, over hvilke Staten ikke raader. Vore fornemste Nationaløkonomer er dog i Almindelighed af en anden Mening og anlager tværtimod, at Staten ikke kan unddrage sig Ansvaret for gennem en forkert Dyrtidspolitik at have ført os fra Asken i Ilden. Dette maa nu være, som det vil. For Tjenestemændene er Situationen aldeles den samme, og — efter min Mening — forholder det sig ligesaadan med Statens Forpligtelser.

Forsøg at fortælle de Klasser, der giver sig af med legemligt Arbejde, at Arbejdslønnen ikke bør følge den almindelige Prisstigning. Arbejderne vilde sikkert betakke sig og med Rette gøre gældende, at de hverken vil eller kan indskrænke deres Levefod. Men hvad der gælder for Haandens Arbejdere, maa ogsaa gælde for Aandens. Fordrer de førstnævnte — som deres soleklare Ret — at Lønnen skal bestemmes efter det almindelige Prisniveau, saa har ogsaa de sidstnævnte samme Ret.

Finansministeren har absolut selv været vidende om det foreslaaede Krigstillægs Utilstrækkelighed, men har forskanset sig bag fiskale Grunde. Det maa dog tilgives os Tjenestemænd, at vi ikke ubetinget bøjer os for disse Grunde. Paa alle andre Omraader har Staten set sig nødsaget til at acceptere Dyrtiden som et Faktum med alle dets Konsekvenser. Ved hvert Opkøb og ved hver Aftale om Leverancer har Staten maattet rette sig efter det almindelige Prisniveau. Jeg minder endvidere om Statens Jernbanepolitik med dens enormt høje Takster. Og har Staten ikke med Hensyn til Arbejdslønnen maattet følge med i Marschen opad? Kun naar det gælder de ingenlunde uvigtige Præstationer, som ydes af dens egne Tjenestemænd, har Staten ment at kunne unddrage sig disse Konsekvenser. Det menes at kunne gaa an for Staten at skyde Skylden paa finansielle Grunde, naar den unddrager sig sine Forpligtelser overfor sine Tjenere. Men hvad skal Statsfunktionærerne skyde Skylden paa, hvis de ikke kan opfylde deres Forpligtelser?

Havde Landet befundet sig i en virkelig Nødstilstand, og havde Statsfinansernes Stilling af sig selv forbudt enhver Tanke om Forhøjelse, saa vilde Statens Tjenestemænd — derom er jeg levende overbevist — uden Knurren have baaret de Byrder, som Dyrtiden særlig havde lagt paa deres Skuldre. Saavidt jeg kan se, er hverken det ene eller det andet Tilfældet. Tværtimod synes Statskassen at svulme af Veltaand. Et Land, som mener sig i Stand til allerede i Løbet af næste Aar at afgøre alle de Omkostninger, der er fulgt med Krigen, forekommer mig ikke med Føje at kunne undskylde sig med finansielle Hensyn. Det er vel ikke urimeligt, selvom vi maatte fordele de overordentlige Udgifter, som denne Verdens Ragnarok har ført med sig ogsaa for vort Land, paa et noget længere Tidsrum (f. Eks. 5 eller 10 Aar). „Det er ikke rigtigt at bebyrde vore Efterkommere med Udgifter, der er stiftet af den nulevende Generation“. Men er

let da rigtigt at bebyrde een Samfundsklasse (Tjenestemændene) med Udgifter, som burde bæres af Samfundet i dets Helhed. Naar man tænker paa alle de Forsømmelser navnlig paa det sociale Omraade, som den foregaaende Generation staar inde for, og for hvilke vi nu maa undgælde, kan man iøvrigt ikke undlade at tænke paa, at man dog ogsaa kan begaa en Uretfærdighed mod sig selv.

En midlertidig Forbedring af Statstjenestemændenes Lønninger kan ske paa to væsentlig forskellige Maader. Enten kan et saadant Tillæg erlægges med et vist bestemt, for alle Tjenestemænd ens Beløb. Eller ogsaa kan Tillæget fastsættes til en vis Procent af hver Tjenestemands faste Løn. Hvilket af disse Systemer, der bør foretrækkes, beror efter min Mening helt og holdent paa de Forholds Natur, som gør Tillæget paakrævet. Er der Tale om en rent foreløbig Understøttelse en Gang for alle, en Slags Nødhjælp altsaa, er maaske en fast Understøttelse den naturlige Løsning. Men da det drejer sig om en Dyrtid, som allerede har været et godt Stykke ind i det fjerde Aar, og paa hvilken der ikke kan øjnes nogen Afslutning, er der i Virkeligheden ikke Spørgsmaal om et foreløbigt Tillæg, men om en provisorisk Lønningsforbedring. Under disse Forhold maa Tjenestemændene for deres Vedkommende bestemt holde fast ved det procentvise Løntillæg som det eneste antagelige. En modsat Fremgangsmaade vil betyde en afgjort og varig Nedsættelse, som kun vil kunne forsvares af den, som muligvis mener, at disse Tjenestemænd tidligere var for højt lønnede.

Jeg vil ogsaa fremhæve, at et Krigstidstillæg, der ydes med et fast Beløb, faar en ubehagelig Bismag af Gave, for ikke at sige Almisser. Men vi Tjenestemænd vil ikke tage imod nogen Almisser. Vi fordrer ganske simpelt vor Ret til virkelig at oppebære den Lønning, som garanteredes os ved vor Ansættelse Statens Tjeneste.

Det nu forelagte Forslag om Krigstillæg danner i Virkeligheden et Kompromis mellem begge de to ovennævnte Former for Lønforbedring. Ved Siden af det i Hovedsagen procentvise Løntillæg optager Forslaget nemlig som bekendt et for alle Tjenestemænd ens „Grundbeløb“ paa 200 Kr. Saa længe dette Beløb ikke er større, vil der ikke med Føje kunne gøres nogen Indvendig, særlig da det derved bliver muligt at yde de aller lavest lønnede Funktionærer et særdeles haardt tiltrængt Tilskud. Er det derimod Meningen at forhøje Grundbeløbet betydeligt eller ene at lade Dyrtidshjælpen udgaa under denne Form, saa maa dette mødes med bestemte Indvendinger.

Jeg har allerede fremhævet, at Dyrtiden rent talmæssigt set maa antages at trykke de forskellige Tjenestemandsgader lige haardt. Praktisk taget, og da det i hvert Fald dog bliver nødvendigt for Tjenestemændene selv at bære en god Del af Dyrtidshylden, er det imidlertid klart, at de Tjenestemænd, der har Familie at forsørge, som Regel har den mindste Modstandskraft. Under disse Omstændigheder kan jeg i hvert Fald for min Del ikke se andet end, at gode

Dyrtiden.

Nøden i Tjenestemandshjemmene.

Grunde taler for at bevilge saadanne Tjenestemænd et særligt Bidrag i Form af Familiehjælp. Det er sandt, at dette betyder en Afvigelse fra det utvivlsomt sunde Princip lige Løn for lige Arbejde. Men det forekommer mig dog ikke uberettiget, at Staten som Arbejdsgiver lader sig lade af økonomiske, men ogsaa af humane og sociale Hensyn.

Oppositionen mod Regeringens Forslag om Krigstidstillæg har væsentlig samlet sig om to Hovedsynspunkter, nemlig a) at Tillægsprocenten (30 pCt.) er altfor lav og b) at Princippet om et procentvis Løntillæg ikke er blevet fuldt gennemført.

I førstnævnte Henseende har jeg allerede tidligere fremhævet, at disse 30 pCt. i Virkeligheden betyder en følelig Forringelse i Forhold til, hvad der blev budt sidste Aar. Blandt Sveriges Tjenestemænd kan der kun raade een Mening om, at et Løntillæg paa 30 pCt. maa anses for absolut utilstrækkeligt under den nuværende Situation, hvor Pengenes Værdi allerede er sunket til Halvdelen og efter al Sandsynlighed vil synke betydelig mere. For Tjenestemændene har et saadant Tillæg Karakter af et Surrogat. Men af Surrogater er vi sandeligt plaget tilstrækkeligt i Forvejen.

Fra Tjenestemændenes Side maa der endvidere protesteres alvorligt mod, at Grundsætningen om det procentvise Løntillæg ikke anvendes konsekvent hele Lønskalaen igennem, men standser ved en Indtægt af 5000 Kr.* Denne Afvigelse fra det iøvrigt fulgte Princip er kort og godt motiveret med en Henviisning til Statens finansielle Stilling. At der ved en **provisorisk** Lønforbedring af det Omfang, hvorom der her er Tale, maa tages passende Hensyn til Statens Finanser, er vi Tjenestemænd ogsaa fuldt ud villige til at anerkende. Men at paaberaabe sig dette Hensyn netop paa det Punkt, der her er Tale om, kan næppe anses for heldigt. Finansielt set betyder det nemlig uhyre lidt, om det procentvise Tillæg uden Afrutning anvendtes ogsaa for de forholdsvis faatallige højere Tjenestemænd. Statskassen vilde sikkert herved ikke behøve at beyrdes med mere end højst 1 à 2 Millioner Kroner. Den sande Lignelse om Kamejen og Naaleøjet har aabenbart foresvævet Lovforslagets Forfattere paa dette Punkt. Men der findes ogsaa en anden Lignelse, der handler om at afsi Myg, men sluge Kameler. — — — —

(Forts.)

* Denne Grænse faldt bort ved den nu vedtagne Dyrtidstillægslov, der giver alle Tjenestemænd et Krigstidstillæg paa en Trediedel af Lønnen plus et Grundtillæg af 365 Kr. foruden en Krigstidshjælp for Familieforsørgere under en bestemt Løngrænse.

Der er i den sidste Tid talt og skrevet meget om Tjenestemændenes Løn og Dyrtidstillæg, at man skulde synes, at Temaet snart var udtømt. Naar jeg nu desuagtet med nogle faa Ord vil optage det meget omtalte Emne, saa er det fordi jeg som Tjenestemand's Hustru i saa høj Grad er berørt af Spørgsmaalet, thi det er jo i Særdeleshed Husmødrene, der maa forvalte den lille Løn, som Manden faar for sit Arbejde, og det er derfor ogsaa Husmødrene, der maa føle, hvor vanskeligt og besværligt det er i disse drøje Tider at holde Hjemmet oven Vande.

Det er jo en kendt Sag, at Lønningerne staa paa det samme Punkt som i 1908 og at man før Krigen var klar over, at Lønningerne ikke stod i rimeligt Forhold til Priserne paa Livsfornødenhederne.

Nu er er gaaet fire Aar og Forholdet har forværret sig betydeligt, idet Krigen har medført en saa frygtelig Dyrtid, som man aldrig har kendt Mage til. Det siger sig selv, at den Familie, der ikke har faaet forøgede Indtægter, er daarligt stillet. Ganske vist er der ydet Tjenestemændene et Dyrtidstillæg, men dette er for urimeligt lille i Forhold til Prisstigningen, og for Tiden er det en meget sur Tilværelse, som Tjenestemanden og hans Familie maa føre, hvad de nedenfor anførte Tal vil give et slaende Bevis for.

Min Mand er paa højeste Løn og faar hver Maaned ca. 190 Kr. udbetalt i fast Løn, naar Beløbet til Syge- og Pensionskasse er fra-draget. Til Husleje medgaar maanedlig 43 Kr., til Skat 10 Kr., Gas og Belysning 12 Kr., Brændsel 10 Kr., Livsforsikring 8 Kr., Undervisning til Børnene 12 Kr. Disse faste Udgifter beløber sig til 95 Kr. Det er netop det halve af Lønnen. Af de andre 95 Kr. skal Familien leve en hel Maaned og tillige udrede Udgift til Sæbe, Soda og Brændsel til Vask. Der kan altsaa blive 3 Kr. 17 Øre pr. Dag, og naar Familien som hos os bestaar af 8 Personer, saa vil enhver vistnok indrømme, at Lønnen er for lille, og at det er en Selvfølge, at de 150 Kr., som udbetales i Dyrtids-

tillæg hvert Kvartal, gaar med til Husholdningsomkostninger. Men hvad bliver der saa til Klæder og til Fornøyle af Sengetøj, Gardiner og lignende, som dog ogsaa er nødvendigt i et Hjem? Der kan simpelthen ikke blive noget; man har nu slidt paa det man havde og syet om paa Tøjet saa godt man kunde i Haab om bedre Tider. Haabet er imidlertid blevet beskæmmet, og nu gaar vi ind i det femte Krigsjaar. ● og nu kan man ikke mere lave om paa Tøjet, det er luvslidt og saaledes at man ikke mere kan være bekendt at vise sig paa Gaden med det.

Det skal dog indrømmes, at min Mand har sine Kørepenge, men da mange Tog er indstillet, er denne Sum reduceret betydeligt, saaledes at den kun kan dække de Udgifter, som det nødvendigvis maa medføre at leve borte fra Hjemmet undertiden et Par Dage ad Gangen.

Man maa uvilkaarligt anstille Sammenligninger mellem vore egne og andres Kaar; saaledes har de fleste Haandværkere faaet deres Løn fordoblet, saa at de kan leve ordentligt og give deres Børn nyt Fodtøj og nye Klæder. Man fristes næsten til at misunde disse Mennesker. Man har endvidere set, at Kommunen har givet sine Funktionærer et stort Dyr-tidstillæg, og desuden et Løntillæg paa 25 pCt. Naar der nu er Tale om at yde Tjenestemændene et ekstra Tillæg paa 450 Kr., saa er dette paa ingen Maade for meget, nej, det forslaar intet, thi vi har undværet saa længe, at der sikkert er mange, der har faaet en trykkende Gæld. Der findes sikkert mange Tjenestemænd, der har givet den Tanke Rum, at forlade den faste Plads og søge sig en privat Stilling, der kunde give et bedre Udkomme. Naar det saa ikke er sket, er det Hensynet til Familien, der har den lille, men sikre Pension i Vente, hvis Manden først falder bort.

Rigsdagen og hvem der nu styrer det hele og fastsætter Løn og Dyr-tidstillæg burde betænke, at Tjenestemændene udfører et ansvarsfuldt Arbejde. Naar nu dette Arbejde er saa daarligt lønnet, som det er, saa er det vist tilgiveligt, at hans Tanker kan forvilde sig til Hjemmet til hans egne private Bekymringer. Mon det ikke var mere betryggende for alle, om Tjenesten blev udført af Mænd, der kunde

have alle deres Tanker koncentreret paa Arbejdet, i Stedet for af misfornøjede Mennesker, der er plaget og tynget af økonomiske Sorger og Bekymringer.

En Tjenestemand's Hustru.

Vi har med Glæde optaget dette Indlæg fra en Tjenestemand's Hustru, thi ingen ved bedre end Hustruerne hvilke Bekymringer der daglig strømmer ind over Hjemmene og gør Tilværelsen uudholdelig. Staten bidrager ved sin Karighed, ved den Smaalighed, hvormed den hidtil har honoreret Tjenestemændenes Krav, til at underminere Hjemmenes Velfærd og dermed hele Samfundets. — Hvis ikke det er Regeringens og Rigsdagens Pligt at være Vogter herfor og af al Kraft bidrage til at beskytte de Menneskers Hjem mod Ruin, som den har i sit Brød, saa ved vi ikke, hvor denne Pligt hviler. Regering og Rigsdag har hele Tiden med rund Haand paalagt Tjenestemanden en tungere og tungere Del af Krigstidens Byrder, men nu er Tjenestemanden ved at segne under Byrden, nu maa denne lettes, hvis ikke Tjenestemanden i større og større Grad skal tvinges ud af deres Stilling for at faa det daglige Brød til sig og sine.

Red.

25 Aars Jubilæum.

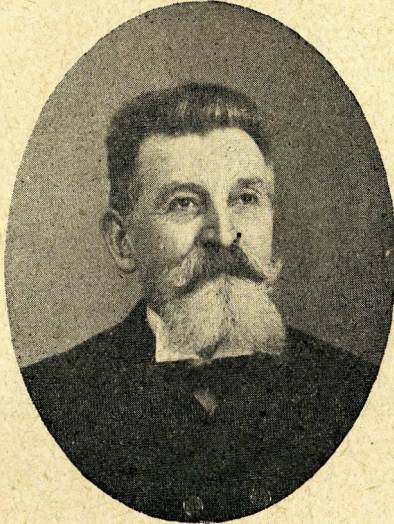
Den 1. August kan Lokomotivfører E. E. V. Hansen, Halskovvej 50, Korsør, fejre 25 Aars Dagen for sin Ansættelse i Statsbanernes Tjeneste.

40 Aars Jubilæum.

Den 22. Juli kan en kendt Mand indenfor Dansk Lokomotivmands Forening Lokfører N. F. Schilling, Thisted, fejre sit 40 Aars Jubilæum ved de danske Statsbaner, idet han blev antaget paa Centralværkstedet i Aarhus den 22. Juli 1878. Jubilæren blev ansat som

Lokomotivfyrbøder 1. April 1881 og forfremmedes til Lokomotivfører 1. Maj 1893.

Jubilaren, der de sidste 7 Aar har været Afdelingsformand i D. L. F. er kendt af alle Deltagerne i de senere Aars Delegeretmøde i hvilke han altid deltager med Liv og Lyst og altid har været rede til at følge sin Organisation paa de Veje den er slaet ind paa

N. F. Schilling.

og ved sit Eksempel ogsaa bidraget til at styrke Tilliden til Organisationen navnlig blandt Organisationens ældre Medlemmer. Vi føler os overbeviste om, naar vi ved denne Lejlighed bringer vor gamle eneriske Organisationsfælle og Kollega vore hjerteligste Lykønskninger paa Jubilæumsdagen, at disse Ønsker deles af alle dem, der har haft den Glæde at være sammen med Schilling, saavel de yngre som de ældre, der har følt dem opildnet ved hans djærve Beslut-somhed, naar det gjældt. Vi haaber derfor, at han i den Tid han endnu vil virke blandt os, altid og som hidtil vil sætte al Kraft ind paa at styrke og støtte Organisationen i dens Bestræbelser. Lykke og Held i Fremtiden.

Gnistfangerne og Tærskningsbrandene.

Til den af Foreningen af gensidige Brandforsikrings-selskaber udskrævnede Præmiekonkurrence om Fremstillingen af det bedst egnede, praktisk anvendelige Apparat til at hindre Gnister i at føres med Røgen gennem Lokomobilskorstene har der meldt sig ca. 50 Deltagere. De indsendte Apparater er prøvede og undersøgte af et Udvalg, bestaaende af: Direktør M. Birket, Docent Anton Christensen, Proprietær Sofus Friis, Direktør Fr. Grønvald, Godsejer, Inspektør H. Madsen, Folke-tingsmand Emil Rasmussen, Forpagter P. Rønholt,

Fabrikinspektør P. Rønne, Forpagter W. Stamer, Ingeniør J. Thastum og Direktør I. Tronier.

Prøverne har tilfulde godtgjort, at de approberede og almindelig anvendte Netgnistfangere ikke byder nogen Sikkerhed med Hensyn til Forhindring af Gnister. Alle sikkert virkende Gnistfangere nedsætter Trækket i Lokomobilet, men der var blandt de prøvede Apparater adskillige, som byder tilfredsstillende Sikkerhed, uden at de synes at virke saa trækhæm-mende, at de af den Grund bliver uanvendelige i Praksis. Ingen af de indsendte og prøvede Gnistfan-gere har vist sig fuldt effektive ved Prøven med et selvkørende Lokomobil, naar Kraftdamp anvendes til Blæsning samtidig med, at Maskinen er bejastet, hvor-for man har rettet en Henvendelse til Indenrigsmini-steriet om at overveje at forbyde Anvendelse af Kraft-damp til Blæsning under disse Forhold eller naar Fyrdøren er aaben.

Præmierne tilfaldt følgende:

Værkfører B. Rasmussen, Kjærgaardsvej, Nykø-bing M., 400 Kr. i Præmie, Smedemester O. Cordes, Gl. Kongevej 25, 200 Kr., Ingeniør Carl Christensen, Odensegade 22 Ø., 200 Kr., Blikkenslager R. Hanser, Søllested, 200 Kr., Smedemester J. P. Jensen, S. Bjerre, 200 Kr., Ingeniør S. Aa. Jørgensen, Dannebrogsgade 21, 200 Kr. Vejassistent I. Aage Marthinsen og Ma-skinfabrikant R. Lind, Nakskov, 200 Kr., Maskinpasser A. Thomsen, Sønderbrogade 83, 1. Sal, Horsens, 200 Kr. og der er afgaaet Henstilling til Indenrigsministeriet om at disse Gnistfangere samt de af Aktieselskabet Munktells danske Filial og Ingeniør Niels Vang ind-sendte Apparater faar Ministeriets Godkendelse snarest muligt.

Sygekassen.

Jernbanelæge H. P. A. Rager, Smallegade 2A, er bortrejst fra 25. B. Sygedistrikt fra 11. Juli til 30. September 1918, og hans Praksis som Jernbanelæge i nævnte Tidsrum besørges af Læge Eiler S. M. Niel-sen, Frederiksberg Alle 68, Konsultation 1¹/₂—2¹/₂ samt Tirsdag 6—7. (Tlf. 11924).

Jernbanelæge, Dr. med, Frk. H. L. Reinhard, Gothersgade 135, er bortrejst fra 1 E. Sygedistrikt fra 15. Juli til 29. August 1918, og kendes Praksis som Jernbanelæge i nævnte Tidsrum besørges af Læge, Frk. H. Meisen, Gothersgade 139, Konsultationstid 12¹/₂—1¹/₂ (Tlf. Byen 2822 x).

Jernbanelæge Petri, Classensgade 34, er bortrejst fra 1 C. Sygedistrikt fra 13. Juli ca. til 1. September 1918, og hans Praksis som Jernbanelæge i nævnte Tidsrum besørges af Læge C. Barnow, Strandboule-vard 31, træffes fra 12—1 samt Aftenkonsultation Man-dag 6—6¹/₂ (Tlf. Øbro 1920).

Hjertelig Tak.

Min hjerteligste Tak til mine Kolleger og Medansatte for den store Opmærksomhed ved mit Jubilæum.
H. M. H. Soele.

For al udvist Opmærksomhed ved mit 25 Aars Jubilæum sendes herved min hjerteligste Tak til Hovedbestyrelsen og Kolleger og Medansatte.
N. Nepper Nielsen.

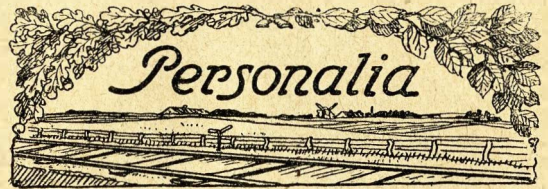
Rettelse.

Ved en beklagelig Fejltageelse af Clichéfabrikanten er Navnene under to af Jubilæarerne i foregående Nr. bleven forvekslede. Det er M. J. Sørensen og H. M. H. Soeles Navne, der skal ombyttes.

Støt vor Organisation i Ord og Gerning

Til Medlemslisten.

Optaget i D. L. F.
Lokfyrb. L. O. Nielsen, Roskilde.
Overført fra D. S. og M. F.
Lokfyrb. K. Petersen, Kbhvns. Godsbld.

Genindtraadt i Nummer.
Lokomotivfyrb. udenfor Nummer H. V. Pedersen,
Slagelse, fra 1. Juni 1918 med Station som hidtil.

HAFNIA

Samlede Garantimidler pr. 1. Januar 1918
ca. 85 Millioner Kroner.
Samlet Forsikringsbestand pr. 1. Jan. 1918
ca. 300 Millioner Kroner.

Nørrebro Vinimport Nørrebrogade 178.
ROBERT BERTHELSEN Tlf. Taga 1300
Stort Lager af 1ste Klasses Vine & Spirituosa. - - Billigste Priser.

Kafe og Restaurant „Høg“,
Syndergaardsgade 5,
overfor Flæskehallen
anbefales med varme Frokostretter.

GODTFRED MENTZEL
MØBELMAGASIN
Solide, stilfulde MØBLER til rimelige Priser.
Største Udvalg paa Nørrebro!
NØRREBROGADE 200. - - Telefon Taga 270.

Vesterbro Skotejshus

15, Absalonsgade 15,

bør være Deres **FODTØJ**
Leverandør i

Forretningen grundlagt 1879.

Bekendtgørelse

til Dansk Lokomotivforbunds Medlemmer.
Det meddeles de ærede Medlemmer, at der er aabnet et 1ste Klasses Møbelmagasin, hvor de erholder 10 pCt. foruden en yderst billig Pris paa alle Møbler. Ratebetaling kan indrømmes.

Ærbødigst
Snedkermester **Anton Dam,**
2 Enghavevej 2 (Hj. af Vesterbrog.)

Engelsk Spisestue, smuk, lys Eg, komplet, 500 Kroner
Komplet hvidlakeret Soveværelse 450 -
Moderne Eg. Spisestue. 250 -
Komplet Eg. Herreværelse 350 -

Bjelkes Allé 18 St. o. G.

Ryg
CREMO
Tobak.

Udgaar 2 Gange maanedlig. Redaktion: Vesterbrogade 98 a², Kjøbenhavn B. Tlf. Vester 2895 v.
Abonnementspris: 2 Kr. 50 Øre aarlig. Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

Announce-Ekspeditioner: { For Kjøbenhavn: C. Hansen, Sommerstedgade 22², Telefon Vester 4011.
For Provinser: L. Rasmussen, Hans Tausenagade 14, Odense. Telefon 2288.